

Polskie Towarzystwo Historyczne

PRZEŁOMY W HISTORII

XVI POWSZECHNY ZJAZD HISTORYKÓW POLSKICH

Wrocław 15-18 września 1999 roku

Pamiętnik
Tom I

SPIS TREŚCI

Od wydawcy	7
Odezwa zjazdowa	9

OTWARCIE ZJAZDU

Powitanie uczestników XVI Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich przez Prezesa Polskiego Towarzystwa Historycznego prof. Wojciecha Wrzesińskiego	13
Wystąpienie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Aleksandra Kwaśniewskiego	16
Przemówienie Metropolity Wrocławskiego ks. Henryka kardynała Gulbinowicza	19
Przemówienie Marszałka Województwa Dolnośląskiego prof. Jana Waszkiewicza	21
List Prezesa Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej Jerzego Buzka do Prezesa Polskiego Towarzystwa Historycznego prof. Wojciecha Wrzesińskiego	23
List Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej Macieja Płażyńskiego do Prezesa Polskiego Towarzystwa Historycznego prof. Wojciecha Wrzesińskiego	24
Homilia ks. prof. Helmuta Jurosa podczas Mszy św. odprawianej przez Metropolitę Wrocławskiego ks. Henryka kardynała Gulbinowicza w dniu inauguracji XVI Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich	25

SESJA RADY MIEJSKIEJ WROCŁAWIA 16 WRZEŚNIA 1999 R.

Wojciech Wrzesiński Wrocław – metropolia nad Odrą. Tradycje i doświadczenia tysiąclecia (1000-2000)	33
Bogdan Zdrojewski Wrocław – dominacja tradycji czy szansa do wykorzystania	39

SESJA PLENARNA

Wojciech Wrzesiński Śląsk – zwornik dziejowy czy kraina przejściowa?	45
Gerard Labuda Śląsk i Pomorze w polsko-niemieckim dialogu historiograficznym (tezy do dyskusji)	59
Roman Wapiński 1918 – 1945 – 1989. Przełomy czy logika ciągłości przemian dziejowych	75

DYSKUSJE PANELOWE

Miejsce Polski w dziejach Europy i świata w okresie drugiego tysiąclecia	85
Polska nauka historyczna wobec wyzwań trzeciego tysiąclecia	97

SEKCJA I: PRZEŁOMY W DZIEJACH ŚLĄSKA

Lech Leciejewicz Nowi członkowie łacińskiej wspólnoty kulturowej: między Łabą a Wisłą	111
Lech Tyszkiewicz Od plemion do państw. Na przykładzie Śląska	121
Chrystian Lübke Von Gesellschaften ohne Staat zu verstaatlichten Gesellschaften	137
Antoni Barciak, Mateusz Goliński Przełom wieku XIII w dziejach Śląska	147
Thomas Wunsch Landesherrschaft und geistliches Territorium der Breslauer Bischöfe im 13. Jahrhundert – Zur Präsenz eines westlichen Musters in der ostmitteleuropäischen Verfassungsgeschichte	155
Jan Harasimowicz Die schlesisch-polnischen Beziehungen im 16. und 17. Jahrhundert. Stand und Perspektiven der Forschung	181
Norbert Conrads Die Bedeutung des Westfälischen Friedens von 1648 für die schlesische Geschichte	195
Joachim Bahlcke „Piasti, Polonorum regum nepotes”. Tradition und Selbstverständnis der schlesischen Piasten in der frühen Neuzeit	209
Matthias Weber Zur Genese und Kontinuität eines Geschichtsbildes Das spätmittelalterliche Schlesien in der deutschen Historiographie bis 1938	221
Arno Herzig Die Herausbildung eines deutschen Nationalismus in Schlesien im 19. Jahrhundert	239
Marek Czapliński Der polnische Nationalismus in Schlesien im 19. Jahrhundert und Anfang des 20. Jahrhunderts	253

Dan Gawrecki	
Polska, czeska i niemiecka historiografia wobec problematyki narodowościowej na Śląsku Austriackim w XIX w. (do 1914 r.)	271
Teresa Kulak	
Polski punkt widzenia na konsekwencje podziału Śląska w 1922 r.	287
Maria Wanda Wanatowicz	
Po obu stronach górnośląskiej granicy (1922-1939)	295
Manfred Alexander	
Skutki plebiscytu i podziału Górnego Śląska	303
Vladimír Goněc	
Probleme der Teilung Schlesiens und der Autonomie Schlesiens in der Beziehung zum derzeitigen Niveau des Rechts- und rechtspolitischen Denkens in Mitteleuropa	311
Wiesław Lesiuk, Stanisław Senft	
Polsko-niemieckie kontrowersje w historiografii po 1945 r.	321
Beata Ociepka	
Przełom 1989 r. na Śląsku	335
Sprawozdanie z dyskusji nad referatami wygłoszonymi w ramach sympozjum „Przełomy w dziejach Śląska”	353

SEKCJA II: DYDAKTYKA HISTORII

Henryk Samsonowicz	
Szkolna edukacja historyczna w oczach historyka	363
Jerzy Maternicki	
Polska edukacja historyczna u progu XXI w. Problemy i kontrowersje	369
Jerzy Centkowski	
Niemiecka dydaktyka historii wobec przełomów dziejowych w XIX i XX w.	377
Maria Kujańska	
Metody interaktywne w transmisji wiedzy historycznej w edukacji szkolnej	381
Alojzy Zielecki	
Niebezpieczeństwo mitologizacji przełomów dziejowych w szkolnych narracjach historycznych	391

Jerzy Zdrada	
Reforma szkolnictwa w III Rzeczypospolitej	401
Zofia Teresa Kozłowska, Andrzej Syta	
Zmiany programów i podręczników szkolnych	407
DYSKUSJA PANELOWA	
Problem kształcenia i doskonalenia nauczycieli wobec reformy systemu edukacji	413
Danuta Daszkiewicz-Ordyłowska	
Maria Kławe-Mazurowa	
Zmiany w sposobach egzaminowania na przykładzie „Nowej Matury 2002”	421
Eleonora Trzcińska	
Uczeń w teatrze edukacji historycznej	431
Streszczenie dyskusji nad referatami wygłoszonymi w ramach	
Sekcji Dydaktyki Historii	437
Wykaz ważniejszych skrótów	441